

помічників адвокатів, його стажистів, а також всіх осіб, які перебувають у трудових відносинах з адвокатом [4. с. 35].

Отже, зміцнення гарантій забезпечення адвокатської таємниці слід вважати необхідним елементом розвитку правових відносин в Україні [4, с. 37], а притягнення до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової чи кримінальної відповідальності є однією з заборук попередження виникнення випадків її розголошення.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI // Відомості Верховної Ради України. 05.07.2013 р., № 27, стор. 1438, стаття 282.

2. Заборовський В.В. Проблеми правового захисту адвокатської таємниці та шляхи їх вдосконалення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. № 1. С. 297

3. Заборовський В.В. Проблемні питання визначення поняття «адвокатська таємниця». *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. № 25. С. 274

4. Коломійчук В.О. Реалізація принципу адвокатської таємниці при здійсненні адвокатом консультативної діяльності. *Вісник АПСВТ*. 2016. №3-4. С. 35-40

5. Погорецький М. М., Старенький О. С. Щодо визначення поняття адвокатської таємниці. *Юрист України*. 2015. № 3–4 (32–33). С. 82.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Храпенко Олена Олегівна**

Жиліна І.В.

студентка 1-го курсу магістратури факультету прокуратури і слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ ПРО НАБУТТЯ ПРАВА НА ЗАНЯТТЯ АДВОКАТСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Адвокатура України є недержавною організацією, яка виконує державну функцію. Це незалежний самоврядний інститут суспільства, що забезпечує професійну правову допомогу всім верствам населення, самостійно вирішуючи питання своєї самоорганізації.

Адвокат – правник, захисник, юридичний радник, медіатор у спорі, взірець професіоналізму та професійної етики, адже у цій професії є особливі етичні норми, спеціальні правила, яким адвокат має відповідати і за порушення яких він несе відповідальність, тому є актуальним точне, розгорнуте та прозоре законодавче визначення статусу адвоката, етапи та процедура набуття права на зайняття адвокатською діяльністю.

Сьогодні питанням набуття права на заняття адвокатською діяльністю присвячено положення розділу II Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Для набуття статусу адвоката Законом встановлено такі вимоги:

- наявність повної вищої юридичної освіти, здобутої в Україні, або повної вищої юридичної освіти, здобутої в іноземній державі, яка визнана в Україні в установленому законом порядку;

- стаж роботи в галузі права не менше двох років, а саме стаж роботи за спеціальністю після здобуття повної вищої юридичної освіти;

- володіння державною мовою.

Крім того, особа, яка виявила намір стати адвокатом, повинна:

- скласти кваліфікаційний іспит, який полягає у виявленні теоретичних знань у галузі права, історії адвокатури, адвокатської етики, а також рівня практичних навичок та умінь у застосуванні закону особою, яка виявила бажання стати адвокатом;

- пройти стажування, яке полягає в перевірці готовності особи самостійно здійснювати адвокатську діяльність;

- скласти присягу адвоката України [1].

Треба відзначити, що Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» 2012 року, порівняно з Законом України «Про адвокатуру» 1992 року, запроваджено стажування для осіб, які склали кваліфікаційний іспит, у практикуючого адвоката, що дозволяє отримати необхідну підготовку для здійснення адвокатської діяльності та набути професійні навички та уміння майбутнього адвоката.

На практиці виникає все більше суперечок щодо стажу роботи в галузі права для складання кваліфікаційного іспиту. Особливо неоднозначно є ситуація з посадою секретаря судового засідання, не було чітко визначено чи входить стаж на цій посаді до стажу в галузі права для допуску до здачі кваліфікаційного іспиту.

Відповідно до п. 6. Розділу 2 Порядку допуску до складання кваліфікаційного іспиту, порядку складання кваліфікаційного іспиту та методики оцінювання результатів складання кваліфікаційного іспиту для набуття права на заняття адвокатською діяльністю в Україні, який затверджений рішенням Ради адвокатів України, до стажу роботи в галузі права слід зараховувати роботу на посадах: 1) судді, прокурора, слідчого, нотаріуса; 2) помічника адвоката, помічника судді або нотаріуса; 3) юриста,

юрисконсульта, головного юрисконсульта, начальника юридичного відділу; 4) роботу на посадах в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях всіх форм власності, якщо такі посади за кваліфікаційними вимогами потребують наявності виключно повної вищої освіти за спеціальністю правознавство/правоохоронна діяльність; 5) науково-педагогічних або наукових працівників, що здійснюють навчання, виховання та професійну підготовку в професійно-технічних, вищих, або післядипломних навчальних закладах, якщо такі посади вимагають наявності повної вищої освіти за спеціальністю правознавство/правоохоронна діяльність; 6) працівників науково-дослідних установ, якщо такі посади вимагають наявності повної вищої освіти за спеціальністю правознавство/правоохоронна діяльність; 7) на інших посадах, які відповідно до закону вимагають наявності повної вищої освіти за спеціальністю правознавство/правоохоронна діяльність [2].

В даному Порядку не зазначена така посада як секретар судового засідання.

Проте рішення №213 Ради адвокатів України від 13.12.2018 року внесло ясність і тепер стаж роботи секретаря судового засідання зараховується до стажу роботи у галузі права, який дає право на допуск осіб до складання кваліфікаційного іспиту та отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю [3].

Щодо порядку проходження стажування після успішної здачі кваліфікаційного іспиту не виникає гострих проблем. Цей порядок проходження стажування особами, які успішно склали кваліфікаційний іспит та отримали свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю, регулюється Положенням про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, затвердженим у новій редакції рішенням Ради адвокатів України від 01 червня 2018 року. У період проходження стажування стажист зобов'язаний прослухати адаптаційний курс в професію адвоката у Вищій школі адвокатури Національної асоціації адвокатів України. Вища школа адвокатури забезпечує проходження такого обов'язкового курсу через свій веб-сайт онлайн з використанням сучасних інтернет-технологій.

Від проходження стажування звільняються особи, які на день звернення із заявою про допуск до складання кваліфікаційного іспиту мають стаж роботи помічника адвоката не менше 1 року за останні 2 роки. Результати стажування оцінюються радою адвокатів регіону та приймається рішення про: видачу особі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю чи продовження стажування на строк від 1 до 3 місяців. Особа, стосовно якої радою адвокатів регіону прийнято рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, не пізніше 30 днів з дня прийняття

цього рішення складає перед радою адвокатів регіону присягу адвоката України [1].

Якщо продовжувати аналізувати процедуру допуску до адвокатської професії, то не можна оминати нового, прогресивного, положення Закону щодо формування кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури. Надбанням є законодавча вимога стосовно формування цих комісій винятково з числа адвокатів; це положення є привабливим з урахуванням тих міркувань, що хто, як не адвокати, можуть краще за інших оцінити знання претендента, зрозуміти, чи відповідає особа вимогам, які необхідні для здійснення адвокатської діяльності, чи зможе вона на високому професійному рівні надавати правову допомогу.

Отже, набуття права на заняття адвокатською діяльністю в Україні регулюється Законом та рішеннями Ради адвокатів, при цьому Законом встановлюються основні засади, тоді як вирішення більшої частини організаційних та методичних питань віддано на розсуд Ради.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 року № 5076-VI // Відомості Верховної Ради. 2013. № 27. ст.282.
2. «Порядок допуску до складення кваліфікаційного іспиту, порядок складення кваліфікаційного іспиту та методика оцінювання результатів складення кваліфікаційного іспиту для набуття права на заняття адвокатською діяльністю в Україні» зі змінами, внесеними рішенням Ради адвокатів України від 13 вересня 2016 року № 195. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2019-06-26-poryadki-72_5d3ad2e33ccf6.pdf.
3. Рішення № 213 Ради адвокатів України від 13 грудня 2018 року «Про внесення змін до порядку допуску до складення кваліфікаційного іспиту, порядок складення кваліфікаційного іспиту та методика оцінювання результатів складення кваліфікаційного іспиту для набуття права на заняття адвокатською діяльністю в Україні».URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2019-06-26-poryadki-72_5d3ad2e33ccf6.pdf.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент ***Ковальчук Інна Сергіївна***